

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

2025-1-RO01-KA121-SCH-000320761

Literatura în Mișcare

Teatru Educațional, Joc și Tehnologie Digitală în Gimnaziu

Material de formare continuă inspirat din bunele practici europene · Job-Shading Erasmus+, Malaga, Spania

DE FELICIA-ELENA ROMAN ȘI GEORGETA UNGURENCI

MODULUL „O LUME A MAGIET”

„De la memorare mecanică, la experiențe vii de învățare: incluziune, creativitate, autonomie.”

DISCLAIMER

Finanțat de Uniunea Europeană. Punctele de vedere și opiniile exprimate aparțin, însă, exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat punctele de vedere și opiniile Uniunii Europene sau ale Agenției Executive Europene pentru Educație și Cultură (EACEA). Nici Uniunea Europeană și nici EACEA nu pot fi considerate răspunzătoare pentru acestea.

Contextul programului

De ce acest ghid?

Ghidul de față s-a născut din experiența directă a două cadre didactice participante la un program de **observare la locul de muncă (job-shadowing) Erasmus+** în Malaga, Spania. Timp de mai multe zile, autoarele au observat, participat și reflectat alături de colegi europeni la practici educaționale inovatoare.

Documentul este conceput specific pentru **profesorii din învățământul gimnazial**, cu accent pe disciplina Limbă și Literatură Română, dar principiile sale sunt aplicabile în orice disciplină umanistă. Scopul central: transformarea orei de curs dintr-un spațiu de transmitere pasivă a cunoștințelor într-un **laborator viu de creativitate și sens**.

Structura ghidului

01

Cadrul Conceptual

Educație incluzivă și spații active

02

Teatru & Improvizație

Tehnici dramatice în predare

03

Gramatică Interactivă

Jocuri pedagogice outdoor

04

Integrare Digitală

Tehnologie în umanistică

05

Implementare Pilot

Proiectare și autorefecție

Cadrul Conceptual și Filosofia Educației Incluzive

Înțelegerea modului în care spațiile școlare și metodele non-formale stimulează participarea **tuturor** elevilor și previn abandonul școlar.

Educația Incluzivă

Adaptarea lecției **în timp real**, în funcție de emoțiile elevilor și de dinamica grupului. Nicio lecție nu arată la fel de două ori.

Învățarea Non-Formală

Utilizarea **jocului didactic** ca instrument structural, nu doar ca element de relaxare – un motor al înțelegerii profunde.

Arhitectura Educațională

Transformarea spațiilor **indoor și outdoor** (clasa, curtea școlii, natura) în medii active, dinamice de învățare.

Modelul Spaniol: Bune Practici Transferabile

Flexibilitatea Spațială

Mutarea activităților de scriere colaborativă sau lectură expresivă **în aer liber** conectează literatura cu viața reală. Elevii descoperă că textul literar respiră dincolo de pagina tipărită și de cei patru pereți ai clasei.

Starea de Bine (Well-being)

Utilizarea **mișcării, muzicii și activităților cooperative** reduce anxietatea de performanță – inclusiv teama de vorbit în public –, creând un climat emoțional sigur și propice riscului intelectual.

- Modelul spaniol observat în Malaga pune **starea de bine a elevului** pe primul loc – fără confort emoțional, nu există învățare autentică.

Teatrul Educațional și Improvizația în Predarea Limbii și Literaturii

Transformarea textelor literare rigide în **experiențe immersive** prin tehnici de artă dramatică accesibile oricărui profesor, fără pregătire teatrală specializată.

Lectura Dramatizată & Expresivă

Elevii citesc fragmente textuale interpretând stări emoționale dictate în timp real de profesor: *cu furie, cu bucurie exagerată, în șoaptă*. Dezvoltă dicția, managementul emoțiilor și înțelegerea profundă a subtextului literar.

Exerciții de Improvizație — „Ce urmează?”

Lectura unui text se oprește la jumătate. Echipele improvizează continuarea prin joc de rol, creând propriile replici. Stimulează **fluiditatea verbală** și gândirea critică în fața textului deschis.

Storyweaving — Povești Construite Împreună

Un elev începe cu o singură propoziție; următorul continuă, introducând un element obligatoriu (un adjectiv specific, un neologism, un timp verbal impus). Combină **dezvoltarea limbajului** cu atenția distributivă.

Gramatică Interactivă și Jocuri Pedagogice

Trecerea de la memorarea mecanică a regulilor gramaticale la **fixarea lor prin acțiune și cooperare** – în interior sau în aer liber.

🌳 Gramatica în Mișcare (Outdoor)

„**Rețelele Sintactice**” – Elevii devin ei înșiși „părți de propoziție” sau „părți de vorbire”. La semnalul sonor al profesorului, se grupează fizic în curtea școlii pentru a construi scheme sintactice corecte sau fraze complexe. Abstracțiunile gramaticale devin brusc tangibile și memorabile.

🎲 Zarul Textual (Indoor/Digital)

Zaruri gigantice cu imagini sau categorii gramaticale – Substantiv, Verb, Adjectiv, Adverb. Elevii aruncă zarurile și integrează cuvintele rezultate într-un **micro-eseu argumentativ sau descriptiv** în format digital. Combinația dintre hazard și constrângere creativă produce texte surprinzătoare.

Integrare Digitală și Robotică în Disciplinele Umaniste

Tehnologia ca **mediu de suport pentru creativitate**, nu ca element de distragere. Instrumentele digitale amplifică experiența literară – nu o înlocuiesc.

Instrument / Tehnologie	Aplicabilitate la Limbă și Literatură Română	Competențe Dezvoltate
Povești Digitale (Digital Storytelling)	Crearea de book-trailers sau benzi desenate digitale pe baza romanelor studiate.	Sinteză textuală, exprimare multimedia, autonomie.
Platforme Interactive (Quiz-uri)	Jocuri digitale personalizate pentru vocabular, reguli ortografice și analiză literară.	Evaluare formativă rapidă, fixarea cunoștințelor atractiv.
Robotică Educațională	Programarea roboților să parcurgă harta acțiunii dintr-o operă (ex: „Drumul lui Harap-Alb”).	Gândire algoritmică, analiză literară structurală, lucru în echipă.

📄 Robotul care urmează drumul lui Harap-Alb nu este un gadget – este un instrument de **analiză narativă** care face vizibilă structura textului.

Ghid de Proiectare și Implementare Pilot

Implementarea **pas cu pas** a unei activități inovatoare la clasă – de la descoperirea nevoilor până la evaluarea impactului și autorefecție.

Introducere

Descoperirea
nevoilor clasei

Activitate

Role play și
improvizație

Observare

Identificarea spațiilor
și resurselor

Atelier

Integrare
tehnologică

Fiecare pas este conceput să construiască pe precedentul – de la diagnoza clasei până la calibrarea în timp real a propriei practici pedagogice.

Șablon de Autorefecție pentru Profesor

De ce autorefecția?

Reflecția sistematică după fiecare implementare pilot transformă intuițiile în **cunoaștere pedagogică transferabilă**. Notele tale de astăzi devin resursele colegilor tăi de mâine.

Completează acest șablon imediat după activitate, cât impresiile sunt încă vii. Revenire la aceste răspunsuri la o săptămână distanță poate revela evoluții neașteptate în dinamica clasei.

1 Tranziția spațială

Cum a reacționat grupul la mutarea activității din clasă în spațiul outdoor?

2 Deblocarea participării

Ce element din tehnica improvizației a activat elevii timizi sau reticenți?

3 Digital vs. tradițional

În ce măsură instrumentul digital a ajutat la fixarea vocabularului față de memorarea clasică?

4 Ajustare în timp real

Ce ajustare emoțională sau de dinamică a fost necesară pe parcursul implementării?

Concluzii și Invitație la Acțiune

Acest ghid nu este un document de citit o dată și depus într-un sertar. Este o **trusă de instrumente vii**, concepută să crească alături de practica ta pedagogică. Fiecare activitate descrisă a fost observată în funcțiune, adaptată contextului românesc și propusă cu convingerea că schimbarea reală pornește din clasă.

Încearcă

Alege o singură tehnică din ghid și aplică-o săptămâna viitoare. Nu trebuie să schimbi tot deodată.

Documentează

Completează șablonul de autorefecție după fiecare pilot. Jurnalul tău pedagogic este cel mai valoros instrument de formare.

Împărtășește

Buna practică are valoare doar circulând. Prezintă experiența în colectivul de catedră sau la un cerc pedagogic județean.

 Proiect realizat în cadrul programului **Erasmus+ „O lume a magiei”** · Job-Shadowing Malaga, Spania · Autoare: Felicia-Elena Roman și Georgeta Ungurenci

DISCLAIMER

Finanțat de Uniunea Europeană. Punctele de vedere și opiniile exprimate aparțin, însă, exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat punctele de vedere și opiniile Uniunii Europene sau ale Agenției Executive Europene pentru Educație și Cultură (EACEA). Nici Uniunea Europeană și nici EACEA nu pot fi considerate răspunzătoare pentru acestea.